

MUNI
FSS

Sex & media

Lukas Blinka

Historická perspektiva - tradiční média

- Pornografie, erotika, obscenita, sexualizace
- Zkoumán především vliv pornografie jako spouštěče agrese a sexuálního násilí
- Premisa: liberalizace dostupnosti pornografie vede ke zvýšení incidence násilí a sexuálního násilí
- Drtivá většina pornografie je jednostranně zaměřená na mužské publikum a obsahuje prvky konkrétního i symbolického násilí vůči ženám (degradace, ponižování, apod.)
- Téma je sexu je ale silně politizované, kulturně podmíněné – např. politicko-kulturní situace byla a je zásadně jiná v USA (odkud je většina výzkumu) než v Evropě
- Kulturní vliv jde vidět skrze nastolenou agendu – zkoumá se spojení sexu a násilí = automaticky negativní konotace. Nezkoumala se jiná podstatná témata např. vliv na identitu, zdraví, postoje, bezpečné sexuální chování

Rx117F.webp

MORAVSKÁ VINOTĚKA

Betelný vinisko na Mojmeču

WWW.MORAVSKA-VINOTEKA.CZ

- ★ přijďte ochutnat kvalitní moravská vína
- ★ prezentace a prodej stáčených a lahvových vín
- ★ ochutnávky, rodinné oslavy a rauty na objednávku
- ★ příjemné posezení pro 15-30 osob v salonku

tel: 549 212 680, 608 708 058

Hlavní téma výzkumů

- Hypotéza katarze (catharsis hypothesis / safety valve hypothesis) – konzumace pornografie vede k uvolnění sexuálního tlaku (frustrace) a její vybití skrze např. masturbaci neškodným způsobem
- Hypotéza spuštění (triggering hypothesis) – konzumace pornografie vede ke spuštění agresivního chování
- Smíšené výsledky: z dlouhodobého hlediska zřejmě nevede liberalizace dostupnosti sexuálních obsahů ke zvýšení násilí ve společnosti. Ale 1) mediální a psychologické výzkumy nepodporují katarzní hypotézu (na rozdíl od názoru sexuologů) 2) násilí v pornografii je preferované násilnějším jedinci a zvyšuje u nich násilné postoje a behaviorální tendence 3) problém s měřením - prevalence sexuálního násilí je relativní

Historická perspektiva

- Důležité informace přišly z experimentálních studií
- Základní vlastností pornografie je vzrušení - excitace
- Teorie transferu excitace (excitation transfer theory) – Dolf Zillmann – excitace organismu je neutrální, ale zesiluje jakoukoliv emoci, která po excitace přichází ("Residual excitation from essentially any excited emotional reaction is capable of intensifying any other excited emotional reaction. The degree of intensification depends on the magnitude of residues prevailing at the time,")
- Efekt konzumace pornografie do značné míry závisí na kontextu – kdo, co, a za jakých okolností konzumuje. Např. násilí v pornografii vzrušovalo muže s vyšší mírou agresivity. Násilí v pornografii vzrušovalo všechny muže, pokud žena si to ve filmu „užívala“ - tzv. rape myth – dokonce to vedlo ke zvýšení agrese (např. ochota dát šok v rámci experimentu)

Sex a digitální média

- Kontakt se sexuálním obsahem se díky internetu znásobil a je jen stěží kontrolovatelný:
3A Engine theory: anonymity-affordability-accessibility
- Nedostatečná regulace internetového obsahu zvyšuje pravděpodobnost i nechtěného zhlédnutí sexuálního obsahu na internetu
- Společenská obava o bezpečí dětí a dospívajících na internetu
- Představa, že zkušenost s nezáměrnou expozicí může představovat riziko:
 - Traumatizovat, způsobit nepříjemné pocity
 - Narušit psychosexuální vývoj mladých, vést k předčasnému zájmu o sexualitu, vytváření zkresleného obraz o sexuálním prožívání a mezilidských vztazích
- Vlastní produkce sexuálních a sexualizovaných obsahů (amatérská pornografie a erotika, sexting, sebeprezentace na sociálních sítích)
- 6 – Sex v médiích je primárním zdrojem informací o sexu

Mediální účinek - vzrušení

- Vzrušení (arousal) - fyziologický stav, který zintenzivňuje prožitek sexuálního chování.
Primární motiv a průvodní jen sledování sexuálních obsahů
- Zpravidla se měří sebeposuzujícími škálami (nepřesné a u citlivých témat podléhají silnému vlivu sociální žádoucnosti) nebo objektivním měřením – kožně-galvanická reakce, prokrvení penisu či lubrikace vagíny (intruzivní metody). Nejnověji neurologické metody: elektroencefalograf (EEG), magnetická rezonance (MRI, fMRI)
- Mezipohlavní rozdíly: Muži si snadněji navodí sexuální vzrušení než ženy, vzrušením silněji reagují na expozici sexuálně násilným obsahům a materiálům, které snižují lidskou důstojnost (Murnen & Stockton, 1997)
- Kusé studie, že ženy silněji reagují na pornografii, pokud je tvořena ženami pro ženy (Mosher & Maclan, 1994; Quackenbush, Strassberg & Turner, 1995).

Mediální účinek - vzrušení

- Experimentálně potvrzený účinek klasického a operantního podmiňování na vznik vzrušení a preferenci erotických obrazů. Podařilo se např. experimentálně indukovat sexuální fetišismus - napodmiňovat (spárováním obrazu sexy žen s kozačkami) heterosexuální muže tak, aby se pro ně staly dámské boty (kozačky) vzrušující. Otázkou je nakolik je tento efekt dlouhodobý. Co nás vzrušuje je do jisté míry naučené a ne vrozené (více platí pro ženy)
- Spojitost mezi evokovaným vzrušením a explicitností sexuálních obsahů není rovnoměrný (tj. méně může znamenat více – např. vlivem fantazie). Má tak cenu regulovat explicitnost? Implikace pro marketing: lidé mají tendenci si naznačenou sexuální scénu dosazovat do vlastních scénářů (které jsou variabilní a značně individuální)
- Desenzitizace – potvrzen vliv častého sledování pornografie na snížení vzrušivosti. Negativní efekt zvláště u nadměrného sledování/závislosti

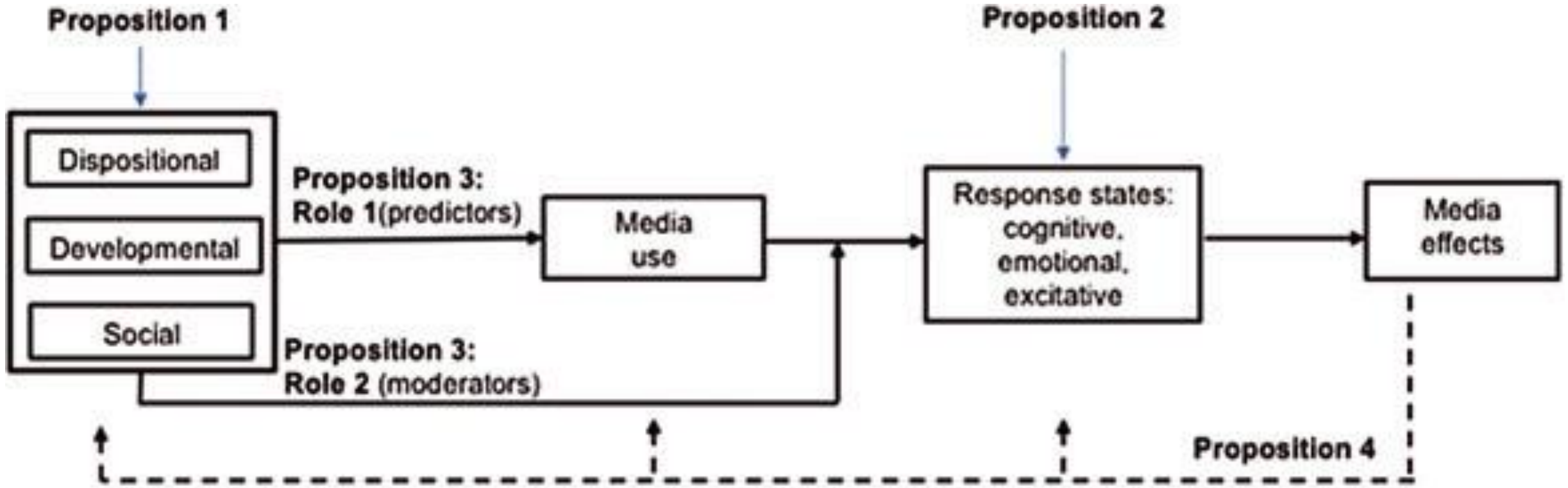
Mediální účinek - postoje

- Základní teze: opakované vystavení se víceméně stále stejným obsahům může učit/vytvořit určité postoje a hodnoty – tzv. **kultivační teorie**
- Genderově stereotypní přesvědčení (genderové postoje, žena coby sexuální objekt, mocenská nerovnováha v intimních vztazích – např. tzv. „token resistance“ – ne u žen znamená ano, mužská nadřazenost).
- Je sexualita v médiích de facto namířena proti ženám?
- Nadhodnocování výskytu sexuálních praktik v populaci (orální, anální sex, sadomasochistické praktiky)
 - **hypotéza dostupnosti (accessibility)**
- **Acquisition, activation, application (P.J. Wright, 2011)**

Mediální účinek - chování

- Změny v (sexuálním) chování (učení se novému chování) – Imitace/teorie sociálního učení (Albert Bandura) – napodobování a učení se novým formám sexuálního chování skrze pozorování co funguje u jiných, zařazování nových praktik
- Akcelerace sexuálního debutu u dospívajících – zvláště u sextingu a produkce vlastních erotických obrázků (vysvětlit lze skrze sebepercepční teorii – D. Bem: postoj k sobě a svou identitu vytváříme skrze pozorování svého chování)
- Permisivita k náhodnému sexu a menší ostražitost (méně bezpečný sex) – rizikové chování – nepotvrzené u adolescentů, ale důkazy u dospělé populace
- Příliš časté sledování pornografie vede u části mužů ke snížení sexuálního výkonu (erektilní dysfunkce) a k preferenci masturbace u porna před skutečným sexem

Differential susceptibility to media effects model (Valkenburg & Peter, 2013)

Proposition 1: Media effects depend on three types of differential susceptibility variables.

Proposition 2: Three media response states mediate the relationship between media use and effects.

Proposition 3: The differential susceptibility variables have two roles: they act as predictors and moderators.

Proposition 4: Media effects are transactional.

Tvrzení 1

- vliv médií podmíněný třemi typy náchylnosti
 - dispoziční (osobnost, temperament),
 - vývojovou (psychická zralost a vývojově podmíněná citlivost vůči podnětům)
 - sociální (vlivy okolí/společnosti, jež ovlivňuje výběr a interpretaci média)

Tvrzení 2

- Vliv médií je nepřímý
- Zda bude mít používání daného média vliv na jedince, předurčuje jeho kognitivní, emoční či excitační reakce na daný obsah.

Response states as mediator of the relationship between media use and effects

E.g., an increase in recreational attitudes towards sex if sexual materials are perceived as realistic

'I find sex on the Internet realistic,' 'Sex on the Internet is similar to sex in real life,' 'You can learn a lot about sex by watching sex pictures or sex movies on the Internet,' 'By watching sex pictures or sex movies on the Internet I learn how to behave when having sex.'

'Sex is primarily physical,' 'The main goal of sex is that you yourself have a good time,' 'Sex is a game between males and females,' 'It is okay to seduce somebody, although you know that you do not want a relationship with him/her,' 'Sex is a physical need, like eating,' and 'It is okay to have sexual relationships with more than one partner.'

Tvrzení 3

- Dispoziční, vývojová a sociální náchylnost mají dvojí roli: determinují volbu média a současně utlumují nebo naopak podporují reakce (kognitivní, emoční či excitační charakter)

Tvrzení 4

- Vliv sledování sexuálně zaměřených médií je zpětnovazebný. To znamená, že dopad, který expozice má, zpětně ovlivňuje nejen náchylnost, volbu média, ale také reakci jedince na sledované médium.

Ale má to i svá pozitiva!

- U žen podporuje pozitivní přístup k sexualitě (zvýšení sexuální aktivity, akceptace sexuality jako součást života, zlepšení znalostí ohledně sexu; Hald & Malamuth, 2008)
- Zvýšení radosti, sebe-akceptace, zlepšení komunikace mezi partnery, rozšíření sexuálních rolí a tedy i sexuálních scénářů (Boies, 2002; Daneback et al., 2009; Innala, 2007)
- Je-li pornografie sledována oběma partnery – podněcuje sexuální život - otevřené erotické klima a sdílení sexuálních přání, fantazií (Daneback, Træen, & Mansson, 2009)
- Motivy ke sledování pornografie – 1) posílení sexuální nálady (např jako predehra) 2) únik před nudou 3) uvolnění napětí a frustrace 4) nahrazení nepřítomného či přítomného partnera 5) : Jako problematické se jeví především používání pornografie jako úniku a jako nahrazení partnerského sexu a to především u mužů